

A. Siciak, *Dymitr Czechowski* [w:] *Wirydarz staropolski i oświeceniowy*, red. R. Magryś, J. Kował, G. Trościński, Rzeszów 2020, s. 601–602. Seria „Podkarpacie literackie” t. 1

Dymitr Czechowski, Dmytro Czechowśkyj (1857–1925), urodzony w Śniatynie, zmarł w Gorlicach. Od 1870 do 1877 roku uczył się w Gimnazjum w Kołomyi i tam zdał egzamin dojrzałości. W latach 1877–1884 studiował na Uniwersytecie w Czerniowcach. Służbę nauczycielską jako zastępca nauczyciela rozpoczął w 1884 roku w Gimnazjum w Rodowcach; rok później uzyskał kwalifikację nauczycielską w zakresie szkół średnich z językiem wykładowym polskim, ruskim i niemieckim. W 1885 roku otrzymał przeniesienie do Gimnazjum w Czerniowcach (nadal w charakterze zastępcy nauczyciela gimnazjalnego). W 1889 roku został mianowany rzeczywistym nauczycielem Gimnazjum w Wadowicach. W 1891 roku skierowano go do nauczania w Gimnazjum w Przemyślu w klasach równorzędnych z ukraińskim (ruskim) językiem nauczania. Został zatwierdzony w zawodzie nauczyciela z tytułem profesora od 20 września 1892. W 1895 roku nadal pracował w Przemyślu, ale w nowo otwartym II gimnazjum (ruskim) w Przemyślu. Tam prowadził bibliotekę nauczycielską oraz uczył języków łacińskiego i greckiego. Równocześnie prowadził zajęcia z kaligrafii (jako przedmiotu nadobowiązkowego). W roku szkolnym 1896/1897 uczył ponadto języka ruskiego. Od początku 1898 roku przebywał na półrocznym urlopie służbowym przyznany mu na podróż naukową po Włoszech

i Grecji. Otrzymał także na ten cel stypendium w wysokości 1000 złotych reńskich. Po powrocie z podróży ponownie podjął pracę w II Gimnazjum jako nauczyciel języków łacińskiego, greckiego i niemieckiego (1898/1899). W następnym roku – 1899/1900 – uczył łaciny i greki, a także kaligrafii. W Gimnazjum w Przemyślu przepracował łącznie 13 lat, do końca roku szkolnego 1903/1904, kiedy został przeniesiony do III Gimnazjum w Krakowie, gdzie uczył języków łacińskiego, greckiego i ruskiego. W tym gimnazjum – jako radca szkolny, profesor VI rangi, członek Komisji Filologicznej Akademii Umiejętności w Krakowie – 31 sierpnia 1916 roku – został mianowany (jako senior w gronie nauczycieli) kierownikiem szkoły, równocześnie nadal uczył łaciny (5 godzin tygodniowo). Od września 1918 do kwietnia 1925 był dyrektorem Państwowego Gimnazjum w Gorlicach, uczył jednocześnie języka greckiego. Został w tym czasie przydzielony do Rady Szkolnej Krajowej z funkcjami krajowego inspektora szkół. W Gorlicach był członkiem Rady Szkolnej Powiatowej i Rady Miejskiej. Autor rozpraw w sprawozdaniach szkolnych: *Kilka uwag o zasadach, których przestrzegać należy przy czytaniu autorów klasycznych* (Sprawozdanie Dyrekcji c.k. Gimnazjum w Wadowicach za rok szkolny 1891, Wadowice 1891, s. 3–38), *Domaszni bohy w Pompejach* (*Die Hausgötter in Pompeji*) (Zwit Dyrekcji c.k. Gimnazji w Peremyszli za rik szkolny 1899/1900, Peremyszl 1900, s. 3–24).

[oprac. Anna Siciak]